

TEACHERS' CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS AND THEIR IMPORTANCE

Kezban ÖZTÜRK*

Zühal ORUÇ **

Hevican MERCAN***

*Milli Eğitim Bakanlığı, Sosyal Bilgiler Öğretmeni, kezban948@gmail.com, 0009-0008-8049-240X

**Milli Eğitim Bakanlığı, Sınıf Öğretmeni, zuhaldmr56@gmail.com, 0009-0006-4576-0910

***Milli Eğitim Bakanlığı, Okul Öncesi Öğretmeni, hvcn.mrcn@gmail.com, 0009-0002-9528-7253

Received Date: 02.07.2024

Revised Date: 14.09.2024

Accepted Date: 13.09.2024

Copyright © 2024 Kezban ÖZTÜRK, Zühal ORUÇ, Hevican MERCAN. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

Classroom management skills are critically important for the efficient and effective progress of the educational process. Classroom management involves various key processes, such as ensuring students actively participate in the lesson, organizing the learning environment, and maintaining discipline within the class. Effective classroom management helps students focus their attention and concentrate on the learning process. These skills enable teachers to control the flow of the lesson, support interactions among students, and prevent potential disciplinary issues in advance. Thus, it ensures higher productivity during class time and increases students' success levels. Classroom management skills also play a significant role in the social and emotional development of students. A well-managed classroom environment provides students with a safe, respectful, and supportive space, which fosters their self-expression, confidence-building, and socialization processes. Effective classroom management skills not only positively impact students' academic achievements but also enhance their social adaptation and school attachment. Therefore, developing classroom management skills is essential for teachers, as it supports students' individual and social growth and has a direct impact on long-term educational success.

Keywords: Classroom Management, Management Skills, Teacher

ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİMİ BECERİLERİ ve ÖNEMİ

ÖZET

Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri, eğitim sürecinin verimli ve etkili bir şekilde ilerlemesi için kritik bir öneme sahiptir. Sınıf yönetimi, öğrencilerin derse aktif olarak katılmalarını sağlamak, öğrenme ortamını düzenlemek ve sınıf içi disiplini sağlamak gibi birçok önemli süreci içerir. Etkili bir sınıf yönetimi, öğrencilerin dikkatini toplamasına yardımcı olur ve öğrenme sürecine odaklanmalarını sağlar. Bu beceriler, öğretmenin dersin akışını kontrol etmesine, öğrenciler arasındaki etkileşimi desteklemesine ve ortaya çıkabilecek disiplin sorunlarını önceden engellemesine olanak tanır. Böylelikle, ders süresince daha fazla verim sağlanır ve öğrencilerin başarı düzeyi artar. Sınıf yönetimi becerileri aynı zamanda öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişiminde de önemli bir rol oynar. İyi yönetilen bir sınıf ortamı, öğrencilere güvenli, saygılı ve destekleyici bir alan sunar; bu da öğrencilerin kendilerini ifade etme, özgüven geliştirme ve sosyalleşme süreçlerini destekler. Öğretmenlerin etkin sınıf yönetimi becerileri, öğrencilerin sadece akademik başarılarını değil, aynı zamanda sosyal uyumlarını ve okul bağlılıklarını da olumlu yönde etkiler. Bu nedenle, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeleri, öğrencilerin hem bireysel hem de toplumsal gelişimleri için önemlidir ve uzun vadede eğitim başarısını doğrudan etkiler.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Yönetimi, Yönetim Becerisi, Öğretmen

1. GİRİŞ

Sınıf yönetimi becerileri, öğretim sürecinin kalitesini doğrudan etkileyen temel bir unsurdur. Öğretmenler, sınıf ortamını etkili bir şekilde yönetebildiklerinde, öğrencilerin akademik başarılarını ve derslere katılımlarını artırabilirler. Sınıf yönetimi, sadece ders sırasında kurallar koymak veya disiplini sağlamakla sınırlı kalmaz; aynı zamanda öğrenme ortamının düzenlenmesi, öğrenci motivasyonunun artırılması ve sağlıklı bir iletişim ortamının oluşturulması gibi birçok önemli süreci de kapsar. Bu nedenle, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmesi, eğitim sürecinin daha verimli hale gelmesine katkı sağlar.

Etkili bir sınıf yönetimi, öğrencilerin dikkatini toplamasını ve öğrenme sürecine odaklanmalarını sağlar. İyi yönetilen bir sınıf ortamında, öğrenciler ders sırasında kendilerini daha rahat hissederler ve öğretmenin rehberliğinde ders materyaline daha iyi odaklanabilirler. Sınıf yönetimi, öğrencilerin derse aktif katılımını desteklerken, onların öğrenme sürecine yönelik olumlu bir tutum geliştirmelerine de yardımcı olur. Bu, sadece öğrencilerin ders başarısını artırmakla kalmaz, aynı zamanda uzun vadede onların eğitime yönelik tutumlarını da olumlu yönde şekillendirir.

Sınıf yönetimi becerileri, öğretmenin dersin akışını kontrol etmesine ve öğrenciler arasında etkileşimi teşvik etmesine olanak tanır. Sınıf içinde sağlıklı bir etkileşim ortamı, öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerine ve sosyal becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar. Öğretmen, sınıf içindeki etkinlikleri yönlendirdiğinde ve öğrenciler arasında iş birliğini desteklediğinde, öğrenme sürecini daha katılımcı ve eğlenceli hale getirebilir. Bu durum, öğrencilere özgüven kazandırır ve onların iletişim becerilerini geliştirmelerine olanak tanır.

İyi yönetilen bir sınıf ortamı, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerine de önemli katkılar sağlar. Öğrenciler, güvenli ve destekleyici bir sınıf ortamında kendilerini ifade etme ve kendi potansiyellerini keşfetme fırsatı bulurlar. Sınıf yönetimi becerileri sayesinde, öğretmenler öğrencilere saygılı ve hoşgörülü bir ortam sunabilir; bu da öğrencilerin özgüvenlerini artırır ve sosyal ilişkilerini güçlendirir. Sosyal becerileri gelişen öğrenciler, gelecekteki akademik ve profesyonel yaşamlarında daha başarılı olma potansiyeline sahip olur.

Son olarak, sınıf yönetimi becerileri, öğretmenlerin mesleki başarılarına ve kariyer gelişimlerine de katkıda bulunur. Etkili bir sınıf yönetimi sergileyen öğretmenler, derslerini daha verimli bir şekilde yönetebilir ve öğrencilerle olan ilişkilerini sağlıklı bir temele oturtabilirler. Bu, öğretmenlerin kendilerine olan güvenini artırır ve mesleki tatmin düzeylerini yükseltir. Ayrıca, sınıf yönetimi becerileri yüksek olan öğretmenler, meslektaşları ve eğitim yöneticileri tarafından daha çok takdir edilir ve eğitim ortamında daha fazla söz sahibi olabilirler.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sınıf Yönetimi Becerileri

Sınıf yönetimi becerisi, öğretmenlerin ders etkinliklerini düzenleme, sınıfın fiziksel ortamını düzenleme, zamanı verimli kullanma ve öğrenci davranışlarını kontrol etme gibi alanlarda sahip olması gereken yeteneklerdir (Yüksel, 2013). Sınıf yönetimi, öğretim sürecini daha kolay hale getiren planlı ve hedefe yönelik faaliyetleri içerir. Bu beceriler, hem zamanı etkili bir şekilde yönetmeyi hem de öğrencilerin kendilerini psikolojik olarak rahat hissedebilecekleri bir sınıf ortamı oluşturmayı mümkün kılar. Bunun yanı sıra, sınıf yönetimi becerileri, eğitim programının amaçlarına ulaşmak için uygun stratejiler geliştirme sürecini de kapsar (Sadık, 2002).

Sınıflar Millî Eğitim Bakanlığının amaçları doğrultusunda öğrencilere istendik davranışların kazandırıldığı alanlardır. Bu alanlarda farklı özelliklerde, farklı ilgi alanlarına ve farklı bilişsel özelliklere sahip öğrenciler bir araya gelmektedirler. Bu farklı özelliklere sahip öğrencilere öğretmenler, öğretim programında belirtilen hedefleri kazandırmaya çalışırken bir taraftan da yeni şeyler öğretmeye çalışmakta öğrencinin sorumluluklarının takibini yapmakta, sınıftaki çalışma koşullarını iyileştirmekte ve öğrenmeye ket vuracak engelleri ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Bu işleri sistematik bir şekilde yapabilmek sınıf yönetimi becerisi gerektirmektedir (Erden, 2008). Baskılayıcı ve müdahale edici bir anlayışın olmadığı sınıflarda öğrenciler daha aktif bir rol alacak, tüm öğrenme alanlarını üst düzeyde kullanabilecek, öğrenci-öğrenci ve öğretmen öğrenci etkileşimi ve iletişimi yoğun olacaktır (Brophy,1988).

2.1.1. Sınıf Yönetimi

Eğitim yönetiminin temel unsuru sınıf yönetimidir. Bu nedenle, sınıf yönetiminin kalitesindeki artış, eğitim yönetiminin kalitesini de olumlu yönde etkileyecektir (Başar, 2009). Öğretim sürecinin başarısının en önemli faktörlerinden biri olarak görülen sınıf yönetimi, literatürde birbirini destekleyen birçok tanım ile ele alınmaktadır. Aşağıda bu tanımlardan bazıları yer almaktadır:

Temel amacı, sınıf içindeki öğrenmenin kalıcı ve etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi olan sınıf yönetimi; verimli bir öğretim süreci yaratmak, zamanı verimli kullanmak ve istendik davranışların artırıldığı bir sınıf ortamı yaratmak için planlı ve sistemli gerçekleştirilen etkinliklerdir. Başar (2009) ise sınıfı orkestraya, sınıf yönetimini de orkestra şefliğine benzetmiştir. Ortak amaç için bir araya gelinen sınıflarda öğrenme eyleminin gerçekleşebilmesi için sistemin birbiri ile uyum sağlaması ve bu uyumluluğu sürdürmesi önemlidir. Sınıf yönetimi, Millî Eğitim Bakanlığı'nın hedefleri doğrultusunda belirlenen eğitim programı, öğretim stratejileri, fiziksel mekân, öğretmen ve öğrenci arasında koordinasyon sağlayarak öğrenmenin gerçekleşeceği olumlu bir iklim yaratmaktır.

Sınıf yönetimi üzerine yapılan tanımlar incelendiğinde sınıf yönetiminin, öğrenci, öğretmen, fiziksel mekân, teknoloji, zaman, eğitim programı gibi sınıfta bulunan öğelerin planlı, programlı ve uyumlu bir şekilde öğrenmenin gerçekleşebileceği ortamı oluşturma çabası olduğu söylenebilir.

2.1.2. Sınıf Yönetimini Etkileyen Etmenler

Eğitim öğretim programlarında belirlenen hedeflerin uygulanabileceği alanlar, farklı ilgi alanlarına, ihtiyaçlara ve önceliklere sahip öğrencilerle öğretmenlerin bulunduğu sınıflardır. Daha önce de ifade edildiği üzere, bu ortak hedeflere ulaşabilmek için, sistemi oluşturan bileşenlerin uyumlu bir şekilde çalışabilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Sınıf yönetimi, bu uyumu sağlamak için gereken becerilerin yanı sıra birçok faktörden de etkilenmektedir (Çelik, 2008). Bu faktörlerin başında öğrencilerin ihtiyaçları, gelişim özellikleri ve sınıf düzeyi gelmektedir. Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmayan veya öğrencinin ihtiyaçlarını karşılamayan öğretim planlamalarında öğretmenler sınıfı etkin bir şekilde yönetmekte zorlanacaklardır. Sınıf yönetiminde başarıyı sağlamak için içeriğe, amaca ve öğrencinin bireysel özelliklerine uygun öğretim yöntemi seçilmelidir. Her öğretim ortamında kullanılacak tek bir yöntem olmadığı için öğrenme ortamına uygun yöntemin seçilmesi sınıf yönetimini sağlamada etkili olacaktır. Eğitimin başarıya ulaşması için öğretmenin sınıfta düzeni sağlaması, öğrencileri öğrenmeye motive ederek olumlu bir sınıf iklimi oluşturmaya şarttır. Bu durum sadece etkili bir sınıf yönetimi ile sağlanabilir (İlgar, 2000). Etkili yönetilen bir sınıfta olumsuz öğrenci davranışları azalır, öğrenciler kendilerini güvende hisseder ve öğretmen ile öğrenci arasında saygı temelli bir ilişki kurulur (Turan, 2008).

Sınıf Yönetimi Yaklaşımları incelendiğinde öğretmenlerin sınıf yönetimlerini iki farklı şekilde uyguladıkları söylenebilir. Bunlardan birincisi öğretmen merkezli olup geleneksel sınıf yönetimi yaklaşımı olarak tanımlanmakta diğeri ise öğrenci merkezli olup çağdaş sınıf yönetimi yaklaşımı olarak tanımlanmaktadır (Yeşilyurt vd., 2008). Geleneksel sınıf yönetimi uygulaması katı disiplin kuralları içermekte olup ceza en sık kullanılan uyarıcıdır. Çağdaş sınıf yönetimi uygulamasında ise öğrenciye sorumluluk kazandırma, olumlu davranışları pekiştirme ve rehber olma anlayışı hakimdir (Şengül, 2005). Çağın gerekliliklerine uygun sınıf yönetimi yaklaşımı ile eğitim alanında yaşanan yeniliklere bağlı olarak öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde de yenilikler yaşanmaya başlamıştır. Eğitimin merkezine konumlandırılan öğrencinin duygusal ve bilişsel gelişimine önem verilen çağdaş eğitim uygulamasında öğrenci özgün yöntemlerle aktif bir şekilde bilgiyi alır (Yalçınkaya, 2005). Çağdaş sınıf yönetimi yaklaşımında teknolojik gelişmelerin de eğitime entegre edilmesiyle öğrenciler öğretim faaliyetlerine istekli bir şekilde katılmakta ve öğrendiklerini uygulayarak kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadırlar. Öğrencinin öğrenme faaliyetine aktif katılımı sınıfta yaşanabilecek olumsuz davranışları önlemekte ve öğrenme sürecinin verimli şekilde tamamlanmasına olanak sağlamaktadır. Sınıf yönetimini etkileyen unsurlar, sınıf yönetimi üzerine yapılan tanımlamalar ve araştırmada kullanılan ölçme aracı doğrultusunda sınıf yönetimi beş alt boyutta gruplandırılabilir.

2.1.2.1. Sınıfın Fiziksel Düzeni

Sınıflar, öğretmenlerin ve öğrencilerin ortak hedefler doğrultusunda bir araya geldiği ve önemli bir süreyi birlikte geçirdiği ortamlardır. Eğitim faaliyetlerinin büyük ölçüde gerçekleştiği bu alanların, öğretim sürecini destekleyecek şekilde düzenlenmesi, gereksiz stres yaratan unsurlardan ve dikkat dağıtıcı etmenlerden arındırılması, hedeflere ulaşmayı daha kolay hale getirmektedir (Gilpatrick, 2010). Bu sebeple de sınıf ortamının eğitim öğretim faaliyetleri doğrultusunda ustaca düzenlenmesi gerekmektedir. Öğretmen merkezli geleneksel eğitim anlayışının son bulup öğrencinin merkeze alındığı çağdaş eğitim modelinde öğrencilerin bireysel farklılıklarının, ilgi alanlarının ve becerilerinin dikkate alınarak düzenlenmesi öğretim faaliyetlerinin verimliliğini arttırmaktadır. Teknolojinin yaşam alanlarında önemli bir yer edindiği çağımızda eğitim ortamlarının öğrencilerin her an bilgiye ulaşabileceği teknolojik araçlarla donatılması ve öğrencilerin aynı anda kullanabileceği farklı öğrenme merkezlerinin oluşturulması eğitimin niteliğini arttıracaktır (Başar, 1994). Yine öğrencilerin sınıf içerisinde oturma düzenlerinin öğretimin amaçları doğrultusunda düzenlenmeli, öğrencilerin fiziki özelliklerinin ve engel durumlarının da dikkate alınarak gerçekleştirilmelidir (Selamet, 2015).

Fiziksel düzenlemeler, eğitim öğretim ortamlarının öğrencilerde ve öğretmende okula gelme isteği uyandırarak öğrenmenin gerçekleşmesi, öğretmenin ve öğrencinin sınıfta rahat etmesi amacıyla yapılır (Başar, 2003). Sınıf içerisindeki oturma, eşyaları öğretim yöntemine uygun şekilde yerleştirmeyi kolaylaştıracak şekilde olmalıdır. Eşyalar öğrenci güvenliğine tehdit oluşturmayacak şekilde tedbirleri alınmalıdır. Sınıfın temiz tutulması, çöplerin çöp kovasına atılması, öğrencilerin temizlik kurallarına uyma alışkanlığı kazanması yönünde öğretmenin rol model olması da fiziksel düzen kapsamında değerlendirilebilir. Sınıf ortamının ısı ayarının mevsim şartlarına göre ayarlanması, öğrencilerin oturma düzenlerinin öğretim yöntemine uygun konumlandırılması, aydınlanmanın gözleri yormayacak şekilde ayarlanması, sınıf duvarlarının aydınlatmayı destekleyici tonlarda boyanması ve sınıf ortamında bulunacak materyallerin öğrenme hedeflerine ulaşmayı kolaylaştıracak şekilde düzenlenmesi sınıfın fiziksel düzeni boyutunda değerlendirilebilir (Tombul, 2022).

2.1.2.2. Öğrenme Öğretme Süreci

Yeni binyılda meydana gelen değişim rüzgârı, toplumların eğitim sistemlerindeki anlayışları da değiştirmiştir. Geleneksel eğitim yaklaşımında bilgiye hâkim olma ön

plandayken, modern eğitim sisteminde bu yaklaşım, bilgiye ulaşma yöntemlerini kullanabilme ve bilgiyi günlük yaşamda uygulayabilme yeteneği ile yer değiştirmiştir (Oktay, 2010). Bu yeni anlayışın eğitim-öğretim ortamına entegre edilmesi ise uygulayıcı rolündeki öğretmenlere bağlıdır.

Ülkenin ihtiyacı olan yetişmiş insan profilinin belirlenmesi ile başlayan ve öğrencide kazanılması beklenen davranış değişikliğinin gerçekleşmesiyle sonlanan süreç öğrenme-öğretme süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu sürecin başarılı bir şekilde tamamlanması ise amaç ve koşullar doğrultusunda yapılan planlama, uygulama ve değerlendirmeye bağlıdır. Bu sürecin başarıyla sonlanması ise öğretme ortamında tek yetkili konumundaki öğretmenlerin mesleki yetkinliği ile doğrudan ilgilidir. Öğretmenlerden bu süreçte eğitim programının amaçları, müfredat, öğrencinin gelişimsel özellikleri, öğretme materyalleri tasarlayabilme, zaman yönetimi, mevcut öğretim yöntem tekniklerini bilme ve yeni yöntem ve teknikleri öğrenmeye açık olma, ölçme ve değerlendirme gibi konularda bilgi ve becerilere sahip olması beklenmektedir (Ekici, 2014).

2.1.2.3. İletişim

İletişim, en az iki birey arasında farklı kanallar kullanılarak gerçekleşen, duygular, düşünceler veya bilgi içeren ve ortak bir anlam taşıyan bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımdan hareketle, iletişimin karşılıklı bir etkileşim olduğu, yalnızca tek taraflı bilgi aktarımının ise iletişim olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna varılabilir. Bu durumda öğretmenin tek taraflı sözlü iletişimden kaçınarak öğrencileri ile diyalog kurması, karşılıklı sözel veya imgesel dönütler yoluyla iletişimin gerçekleştiğini fark etmesi gereklidir. Tek yönlü bilgi aktarımının gerçekleştiği ve otokratik bir sınıf yönetimi modelinin sergilendiği eğitim ortamlarında iletişimin varlığından söz edilemez. Bu tür eğitim ortamları eğitimin amaçlarına ulaşma yolunda bir engel olarak kabul edilmiş ve bu tarz bir öğretmen öğrenci ilişkisi iletişim olarak kabul edilmemiştir. Kendisini öğretmenine rahat bir şekilde ifade edebilen öğrencilerin öğrenmeye karşı dimağlarını açık tuttukları ve etkili öğrenmenin gerçekleştiği görülmektedir. Geng (2011) öğretmenlerin öğrencileri ile nazik ve saygılı bir şekilde gerçekleştirdiği konuşmaların, öğrencileri durumlar hakkında konuşmaya teşvik ettiğini, öğrenci davranışlarında istedik yönde değişmelerin görüldüğünü ifade etmiştir (Tombul, 2022).

2.1.2.4. Davranış Yönetimi

Eğitimin en yaygın tanımlarından birinin de istedik yönde kalıcı davranış değişikliği gerçekleştirme olduğu söylenebilir. Buradaki temel amacın bireyin toplumsal normlara uygun davranışlar sergileyerek toplum tarafından kabul edilmesini sağlamak olduğu düşünülebilir. Sınıf da öğrencilerin ve öğretmenlerin bir araya geldiği, sosyalleşmenin ve toplumsallaşmanın ilk yaşandığı yerler olarak düşünüldüğünde sınıf yönetiminden sorumlu olan öğretmenlerden ne tür davranışlara izin verileceği ne tür davranışların sınıf yönetimini olumsuz etkileyeceğini belirlemesi beklenmektedir. Sınıf ortamında meydana gelen istenmeyen davranışların öğrencilerin dikkatini dağıtacağı, gereksiz zaman kayıplarının yaşanmasına neden olacağı ve müfredatta belirlenen kazanımların kavratılmasını engelleyeceği göz önüne alındığında öğretmenlerin bu tür davranışları önleyecek becerilere sahip olması beklenebilir. Bu noktada öğretmenin sahip olması beklenen davranış yönetimi becerileri olarak kural koyma ve kuralları benimsetme becerisi, öğrencilerin duygusal özelliklerini tanıma, öğrencilerin gelişim dönemlerine uygun davranış özelliklerini bilme ve öğrencinin içinde bulunduğu sosyo-kültürel çevrenin beklentilerini tanıma özellikleri sıralanabilir.

2.1.2.5. Motivasyon

Motivasyon, insani ihtiyaçların karşılanması amacıyla davranışların belirli bir yönde harekete geçirilmesi ve sürdürülmesi anlamına gelir. Türkçeye "güdüleme" olarak geçmiş olan motivasyon terimi, insanları hedeflerine ulaşmaları için harekete geçiren bir güç olarak tanımlanmaktadır. Araştırmalar, insanların ihtiyaç öncelikleri ile bu ihtiyaçları karşılama arzusu arasında güçlü bir bağlantı bulunduğunu göstermektedir (Tombul, 2022).

Motivasyonun eğitim öğretim faaliyetleri ile ilişkisine yönelik alanyazında çok sayıda çalışma mevcuttur. Bu çalışmaların ortak noktası ise motivasyon düzeyi yüksek öğrencilerin sınıfta aktif olarak ders katıldığı, konu ile ilgili notlar tuttuğu, dersleri büyük bir dikkatle ve ilgiyle dinlediği yönündedir. Bu nedenle öğretmenlerin öğrencilerini, öğrenme eyleminin gerçekleşmesi yönünde motive etmesi öğretmene etkili sınıf yönetimi imkânı sağlayacağı gibi öğretim amaçlarının gerçekleşmesini de sağlayacağı düşünülebilir. Temelinde amacın gerçekleşmesi için bireyin istedik şekilde harekete geçirilmesi yatan motivasyon sürecinin verimli olması için bireyin kendi isteği ile baskıcı bir tutum olmadan sürece dahil olması gerekmektedir. Bu nedenle motivasyon, gerçekleşmesini sağlayan faktörlere göre içsel motivasyon ve dışsal motivasyon olmak üzere 2 grupta incelenmiştir. Dışsal motivasyon bireyin kendisi dışındaki unsurlardan (ödül-ceza, öğretmenden yüksek not alma, öğretmenin onayını kazanma, vb.) kaynaklanırken içsel motivasyonun bireydeki öğrenme isteği, başarıma arzusu ve kişilik özellikleri gibi etmenlerle ilgili olduğu düşünülmektedir. Dışsal motivasyon dış etki ortadan kalktığında ya da amaca ulaşıldığında ortadan kalkarken içsel motivasyon süreklilik göstermektedir.

Bu noktadan hareketle öğretmenler öğrencilerinde içsel motivasyonu sağlayabilirse hem öğrenmenin kalıcılığı sağlanmış olacak hem de sınıf ortamında istenmeyen davranışların sayısında azalma olacaktır. Öğrenme faaliyetine başlamadan önce öğrencilerin öğretimin amaçları doğrultusunda güdülenmiş olması öğretim ortamındaki olumsuz etkileri azaltacağı gibi öğretim faaliyetinin verimliliğini de arttıracaktır. Burada önemli olan öğrencinin öğrenme faaliyetine istekli olarak katılmasıdır. Öğrencide bu isteği uyandıracak kişide eğitim öğretim faaliyetinin baş aktörü olan öğretmenlerdir (Tombul, 2022).

2.2. Teknolojik Gelişmeler ile Sınıf Yönetimi Arasındaki İlişki

1980'li yıllardan sonra hızlı bir gelişme gösteren dijital teknolojiler insanların hayatında önemli bir yer edinmiştir. İnsanların ilgi alanlarına göre kendini güncelleyerek her geçen gün kullanım alanını genişletmiş ve kullanıcı sayısını arttırmıştır. Bu dönemlerde dijital teknolojiler ile küçük yaşlarda tanışan bireyler adaptasyon sürecinde problem yaşamazken dijital teknolojiler ile daha ileri yaşlarda tanışan bireyler ise teknolojiyi kullanmakta zorluklar yaşamışlardır. Bu durum literatüre dijital yerli ve dijital göçmen kavramlarını kazandırmıştır. Bu kapsamda dijital teknolojinin yaygın kullanıldığı dönemde doğan kişilere dijital yerli, dijital teknolojilerle sonradan tanışmış kişilere de dijital göçmen tanımlaması yapılmıştır.

Dijital yerlilerin, teknoloji ile çok erken yaşlarda tanışmasından dolayı dijital araçlara daha kolay uyum sağlaması, hayatının sosyal, kültürel, akademik ve fiziksel alanlarında dijital araçlara daha çok yer vermesi ile dijital göçmenlerden farklılaşmaktadırlar. Analog dünyada doğan dijital göçmenler ise günümüzde, dijital yerlilere ebeveynlik yapmakta, okullarda onlara öğretmenlik yaparak kendi öğrencilik dönemlerindeki gibi, henüz teknolojinin bu kadar hayatımıza yerleşmediği yıllarda aldıkları öğretmenlik eğitimi gibi eğitim vermeye çalışmaktadırlar. Bu öğretmenler bilgiye ulaşma hızının arttığı ve bilgi edinme araçlarının değiştiği dijital çağda doğan dijital yerlilere, geleneksel yöntemlerle eğitim vermekte; sınıf ortamlarında matbu ders kaynakları, kalem, silgi ve defterlerle ders işlemektedirler. Oysa ki dijital teknolojiler ile küçük yaşlarda tanışmış olan dijital yerlilerin bilgiye ulaşma yolları ve

bilgiyi kullanma şekilleri kendilerine bilgi aktarmakla görevli olan öğretmenlerden farklılık göstermektedir.

Yeni nesli yetiştirmekle görevli olan öğretmenlerin rolleri de gelişen dijital teknolojiler ile birlikte değişmektedir. Öğretim sürecini planlamak, öğretim sürecine etki eden faktörleri yönetmek, öğretimin kalitesini ve kalıcılığını arttırmak anlamlarına da gelen sınıf yönetimi süreci gelişen ve değişen bilişim teknolojilerine uyum sağlamalıdır. Günümüzde öğretim süreçlerinin teorik bilgilerin yanı sıra ders kazanımlarına uygun teknolojik gelişmelerle desteklenmesi; geliştirilebilir ve sürdürülebilir dijital uygulamalar içermesi bir gereklilik haline gelmiştir. Teknolojik araçlar ile desteklenen eğitim sürecinde öğrencilerin daha aktif rol aldığı, edinilen bilginin farklı öğrenme alanlarına daha kolay transfer edildiği, öğretme ve öğrenme sürecinin daha keyifli bir hale dönüştüğü görülmektedir (Bal, 2019).

Bunun yanı sıra öğretmenler öğrenme hızları farklı olan öğrenciler için uzaktan öğrenme fırsatı sunan uygulamaları kullanarak nitelik bakımından daha donanımlı öğrenciler yetiştirebilmektedir. Bu nedenlerle öğretmenlerden, öğrenim süreçlerini destekleyecek web 2.0 teknolojileri kullanarak bir eğitim materyali oluşturma, paylaşma ve düzenleme gibi dijital okuryazarlık becerileri göstermeleri beklenmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı bu beklentileri gerçekleştirebilmek amacıyla öğretmenlerin çevrim içi ortamda mesleki gelişimini desteklemek için Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) oluşturmuş ve bu uygulama üzerinden öğretmenlerin dijital okuryazarlık becerilerini, sınıf yönetimi becerilerini ve mesleki gelişimini destekleyici eğitimler düzenlemektedir. Dijital uygulamaların kullanımında ülkemizdeki öncü kurumlardan biri olan Millî Eğitim Bakanlığı öğrenme sürecini desteklemek amacıyla oluşturduğu Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile de öğrencilere zenginleştirilmiş eğitim materyalleri sağlamaktadır. Zenginleştirilmiş ve etkileşimli olan bu eğitim uygulamaları ile öğrencilerin zaman ve mekân kavramı olmadan bilgiye ulaşmaları amaçlanmıştır.

Çağı yakalayabilmek ve gelişmiş ülkeler sınıfında yer edinebilmek için teknolojinin gelişim ve değişim hızına ayak uydurmak, bilgiyi hızlı bir şekilde işlemek gereklidir. Bunun için de teknolojiden anlayan, teknolojiyi ihtiyaçlar ve amaçlar doğrultusunda kullanabilen, öğrencilerin öğrenme hızına ayak uydurabilen ve dijital okuryazarlık becerileri gelişmiş öğretmenlere ihtiyaç vardır. Öğretmenler, web araçlarını kullanarak öğretme deneyimlerini daha hızlı bir şekilde paylaşmalı, gelişen ve değişen pedagojileri ve yenilenen dijital uygulamaları takip etmelidir (Tombul, 2022).

2.3. Teknoloji Kullanımının Sınıf Yönetimine Etkileri

Öğrenme ortamına teknolojinin dâhil edilmesinin öğrenmeyi düzenlemek ve yönetmek, faydalı bilgi kaynaklarına ulaşmak, öğretimde yeni yöntem ve teknikler kullanmak, pedagojik tarzları değiştirmek gibi faydaları olmuştur. Teknolojinin modernleşmesi ve gelişmesiyle birlikte akıllı sınıf ortamları, akıllı öğretim stilleriyle öğrencilerin de akıllı öğrenenler hâline gelebileceği ortamlar oluşturmakta fayda vardır. Yeni teknolojiler ve mobil cihazlar; öğrencilerin etkileşimini, derse katılımını, bilişsel özelliklerini geliştirmek için öğrenme alanlarını genişletmek ve zamanı etkin kullanmalarına destek olmaktadır. Öğretmenler, teknolojiyi öğrenci merkezli bir yaklaşımın tamamlayıcısı olarak görürlerse gelişmiş öğrenme çıktıları elde edebilirler.

Günümüzde öğretmenlerin sınıf ortamında teknolojiyi kullanmaları bir tercihten ziyade gereklilik haline gelmiştir. Öğretmenin de öğrenen kadar öğrenmeye açık olması aynı zamanda da öğrencilere her zaman ufuk açan, destekleyen ve yol gösteren bir kişi olması gerekmektedir. Teknolojik gelişmelere ve yeniliklere ayak uyduran, merak güdüsü kuvvetli, çevre bilinci gelişmiş, sorumluluk yetisine sahip bir dijital vatandaş olmakla birlikte yeni düşünceler ve uygulamalar tasarlamak için hem öğrencileriyle hem de meslektaşlarıyla dayanışma içinde

olması gerekmektedir. Bu tarz ortamlarda öğrenme; öğrencilerin özgün fikirler oluşturmasını, arkadaşlarıyla etkileşimde bulunmasını, analiz etme becerisini geliştirmesini sağlayarak rahat bir öğrenme atmosferi oluşturabilir.

Öğretmenlerin geleneksel derslere uygun teknolojileri tatbik ederek üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeleri, birlikte çalışmayı ve sınıf içi etkileşimi artırmaları şarttır. Öğretmenlerin teknolojiyle desteklenmiş etkili bir öğretim atmosferi oluşturup bunun da sürdürülebilirliğini sağlamak için araştırma yapan, yenilikleri takip eden iş birlikçi bir hüviyete haiz olmaları gerekmektedir. Öğretmenlerin öğrenme ve teknolojik kaynakları etkin bir şekilde kullanma becerileri ancak dijital yeterlilikte uzman olmalarıyla mümkündür. Pedagojik yöntemleri geliştirerek ders ortamına teknolojiyi tatbik isteyen öğretmenlerin belirli bir teknoloji kullanma yetisine sahip olması beklenmektedir (Sarıaslan, 2023).

Öğretmen, öğrenme ortamını düzenleyen ve bu ortama yön veren bir kolaylaştırıcı konumundadır. Burada aktif öğrenme kavramı öne çıkmaktadır. Bu öğrenmede liyakat sahibi kişiyi pasif olarak dinlemek yerine sınıf içi etkinlikler ve tartışma yoluyla öğrencileri sürece dâhil etmek esastır. Muhtelif pedagojik yaklaşımlar vasıtasıyla sunulan müfredatı zenginleştirmek isteyen öğretmenler ders sürecinde teknolojiye de yer vererek öğretim süreçlerini geliştirirler. Teknoloji ile öğrenme ortamını bütünleştirmek bu açıdan önemlidir. Öğrenciler; teknolojik ve dijital araçlar vasıtasıyla arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle iletişim kurabilir, iş birliği yapıp etkileşimde bulunabilir, kavramları yeniden dizayn edip yeni fikirler üretebilir. Teknolojinin dijital eğitimde kullanılarak rahat bir öğrenme ortamı tasarlandığını ve öğrenme ilgilerini artırdığı belirlenmiştir. Sınıf ortamına teknolojinin dâhil edilmesiyle pek çok değişiklik olduğu tespit edilmiştir. Bu alandaki çalışmalar incelendiğinde öğrenme öğretme sürecine eklenen teknolojinin olumlu öğrenmeyi etkilediği görülmüştür. Bir ders ile teknolojinin bütünleşmesiyle iş birliği ve etkileşimin sağlandığı, öğrenen kişilerin kısa sürede problem çözme, iş birlikçi öğrenme gibi becerilerini geliştirdiği, öğrenmeye katılım ve güdülenmenin arttığı görülmektedir (Sarıaslan, 2023).

Gerger (2014) teknolojiyle bütünleştirilmiş sınıflarda öğrencilerin derse katılım düzeylerinin arttığını ve verilen eğitsel sorumlulukları yerine getirdiğini ifade etmiştir.

3. SONUÇ

Sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesi için ilk adım, öğretmenlerin bu konuda yeterli bilgi ve donanımına sahip olmalarını sağlamaktır. Sınıf yönetimi konusunda çeşitli eğitim programlarına ve seminerlere katılmak, öğretmenlerin teorik bilgi birikimini artırır ve bu bilgileri uygulamaya dönüştürmelerine yardımcı olur. Sınıf yönetimi stratejilerini öğrenmek ve bu stratejileri çeşitli sınıf ortamlarında denemek, öğretmenlerin sınıf içinde daha rahat ve etkili bir şekilde hareket etmelerini sağlar. Özellikle, sınıf yönetimi tekniklerini pratik yaparak öğrenmek, bu becerilerin kalıcı olmasını destekler ve öğretmenlerin ders esnasında karşılaşılabilecekleri zorlukları yönetmelerini kolaylaştırır.

Sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesi için bir diğer önemli adım, öğretmenlerin etkili iletişim becerilerini güçlendirmeleridir. Öğretmenlerin öğrencilere karşı açık, net ve anlayışlı bir iletişim dili kullanmaları, öğrencilerin kendilerini değerli hissetmelerini sağlar ve sınıf içindeki güven ortamını artırır. Özellikle geri bildirim verme ve öğrencilerle sağlıklı bir etkileşim kurma konularında kendilerini geliştirmeleri, sınıf içindeki disiplinin sağlanmasına katkıda bulunur. Öğrencilerin ihtiyaçlarını, beklentilerini ve motivasyonlarını anlayan bir öğretmen, sınıf yönetimi sürecini daha kolay bir şekilde yönlendirebilir ve sınıf içindeki düzeni koruyabilir.

Sınıf yönetiminde kullanılan çeşitli etkinlik ve materyallerin çeşitlendirilmesi de yönetim becerilerini geliştirmek için önemli bir adımdır. Öğretmenler, derslerde aktif öğrenme yöntemleri kullanarak öğrencilerin ilgisini canlı tutabilir ve derslere katılımlarını artırabilirler. Grup çalışmaları, tartışma etkinlikleri ve yaratıcı projeler gibi uygulamalar, öğrencilerin hem derse olan ilgilerini hem de sınıf içindeki etkileşimlerini güçlendirir. Ayrıca, teknolojik araçların derslerde kullanılması, öğretmenlerin öğrencilerle daha etkili bir iletişim kurmalarına olanak tanır ve sınıf yönetimi becerilerini destekler. Etkili ders planları ve materyal seçimi, öğretmenlerin dersleri daha verimli bir şekilde yönetmelerine yardımcı olur.

Son olarak, sınıf yönetimi becerilerini geliştirmek için öğretmenlerin kendi performanslarını değerlendirmeleri ve sürekli olarak geri bildirim almaları önemlidir. Öğretmenler, ders sonlarında kendilerini değerlendirebilir ve sınıf yönetimi konusunda hangi alanlarda geliştirme yapmaları gerektiğini analiz edebilirler. Meslektaşlarla yapılan iş birliği ve sınıf yönetimi konusunda deneyim paylaşımı da öğretmenlerin farklı bakış açıları kazanmasına yardımcı olur. Ayrıca, öğrenci geri bildirimleri almak ve öğrencilerin görüşlerini dikkate almak, öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejilerini güncellemelerine ve daha etkili hale getirmelerine katkı sağlar. Bu sayede, sınıf yönetimi becerileri sürekli olarak gelişir ve öğretmenler daha başarılı bir eğitim süreci sunabilir.

REFERENCES

- Aşıcı, M. (2009). Kişisel ve Sosyal Bir Değer Olarak Okuryazarlık. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 7(17), 9-26.
- Bal, H. (2019). *Öğretmenlerin Eğitimde Yeni Teknolojileri Ve Web 2.0 Araçlarını Kullanmalarının Değerlendirilmesi*. MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.
- Basharat, M. S. (2019). Digital literacy 7 important elements, importance of digital literacies for the language learners & teachers. Retrieved: January 14, 2024, <https://www.learnycybers.com/digital-literacies-for-the-learners-and-teachers>
- Başar, H. (1994). Sınıf yönetimi. Pegem Yayınları.
- Başar, H. (2009). *Sınıf Yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Brophy, J. (1988). Öğretmenleri Sınıfları Ve Öğrencileri Yönetme Konusunda Eğitmek. *Öğretim ve Öğretmen EĞİTİMİ*, 4, 1-18. [http://dx.doi.org/10.1016/0742-051X\(88\)90020-0](http://dx.doi.org/10.1016/0742-051X(88)90020-0)
- Çelik, V. (2008). *Sınıf Yönetimi*. Nobel Yayıncılık.
- Ekici, G. (2014). Öğretim Yönetimi. İçinde E. Karip (Ed.), *Sınıf Yönetimi* (71- 112. ss.) Pegem A.
- Erden, M. (2008). *Sınıf Yönetimi*. Arkadaş Yayınevi.
- Gerger, K. (2014). 1: 1 Tablet Technology Implementation in The Manhattan Beach Unified School District: A Case Study. California State University, Long Beach.
- Gilpatrick, R. S. H. (2010). Classroom management strategies and behavioral interventions to support academic achievement. (Yayın No. 978-1-1097-1163-9). [Doktora tezi, Walden Üniversitesi]. Eric.ed.gov.
- İlgar, L. (2000). *Eğitim Yönetimi Okul Yönetimi Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Kalıncol, C. (2023). *Sınıf Öğretmenlerinin Dijital Okuryazarlık Durumlarının İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Lingga, R. A., Andriani, D. N. ve Wirawan, Y. R. (2022). “Pengaruh literasi digital terhadap hasil belajar mahasiswa Gen-Z di masa pandemi COVID-19”. *Senassdra*, 1, 87–96.

- Oktay, A. (2010). 21. Yüzyılda yeni eğilimler ve eğitim. İçinde O. Oğuz, A. Oktay & H. Ayhan (Ed.). 21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi (1-19. ss.). Pegem Akademi.
- Rodin, R. ve Nurrişqi, A. D. (2020). "Tingkat literasi digital mahasiswa jurusan Ilmu perpustakaan dalam pemanfaatan Palembang". Pustakaloka, 12(1), 72-89.
- Sadık, F. (2002). İlköğretim 1.Aşama sınıf öğretmenlerinin sınıfta gözlemledikleri problem davranışlar. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(10), 1-2.
- Sarıaslan, M. (2023). *Öğretmenlerin Dijital Okuryazarlık Düzeyleri İle Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Selamet, Ç. (2015). *Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Konusunda Okullardaki Rehberlik Servisinden Beklentileri: Afyonkarahisar Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Şengül, T. (2005). Geleneksel ve Çağdaş Eğitim Anlayışında İlgi Ve Disiplin. *Milli Eğitim Dergisi*, 166, 131-136.
- Turan, S. (2008). *Sınıf Yönetiminin Temelleri*. M. Şişman & S. Turan (Ed.). Sınıf yönetimi (1-11. ss.). Öğreti Yayınları.
- Yalçınkaya, M. (2005). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İçinde D. Ekiz & H. Durukan (Ed.). Okul ve sınıf ortamı (79-104. ss.). Lisans Yayıncılık.
- Yeşilyurt, E., & Çankaya, İ. H. (2008). Sınıf Yönetimi Açısından Öğretmen Niteliklerinin Belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 274-295.
- Yıldız, A. (2007). Geçmişten günümüze okuryazarlık araştırmaları. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 5(18), 44-60.
- Yüksel, A. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi: Afyonkarahisar İli Örneği*. (Doktora Tezi, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.